

К.е.н., доц. Черкасова С.О., Цуркан А.О.

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШньОГО КОНТРОЛЮ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ

Одеський національний політехнічний університет, Одеса

В самому загальному розумінні обліково-аналітичне забезпечення формування системи внутрішнього контролю нематеріальних активів можна охарактеризувати як систему, що має ознаки, наступні ознаки: наявність зв'язків (у тому числі зворотних), поділ на частини, наявність структури (упорядкованих елементів), цілеспрямованість, збереження певної стійкості в заданих межах під впливом зовнішніх факторів та багатоаспектність.

При цьому слід зазначити, що система облікового забезпечення складається із наступних структурних елементів: методу формування облікового забезпечення, зв'язків та дій (різні обчислення, калькуляційні розрахунки, використання норм, обмежень й тощо).

Крім того, під системою облікового-аналітичного забезпечення внутрішнього контролю нематеріальних активів слід розуміти сукупність підсумкової інформації про стан нематеріальних активів, зосередженої в різних формах фінансової та управлінської (внутрішньогосподарської) звітності.

Саме тому в рамках розробки концептуальної моделі формування системи обліково-аналітичного забезпечення внутрішнього контролю нематеріальних активів та ефективності їх використання в якості альтернативних напрямків щодо удосконалення облікового та аналітичного контрольного процесу можна визначити проведення внутрішнього аудиту нематеріальних активів та аудиту ефективності їх використання.

Внутрішній аудит (контроль) нематеріальних активів пов'язаний з вирішенням наступних завдань:

- перевіркою правомірності відображення об'єктів інтелектуальної власності та інших прав у складі нематеріальних активів;
- перевіркою правильності документального оформлення операцій з нематеріальними активами;
- перевіркою організації бухгалтерського обліку операцій з нематеріальними активами:

 - правильності та обґрунтованості формування первісної вартості нематеріальних активів;
 - обґрунтованості визначення терміну корисного використання нематеріальних активів;
 - правильності нарахування амортизаційних відрахувань по нематеріальним активам;
 - своєчасності відображення в бухгалтерському обліку операцій з надходження, вибуття, надання та отримання прав на нематеріальні активи;
 - перевіркою правильності розкриття інформації про нематеріальні активи в облікових реєстрах та бухгалтерській звітності;
 - перевіркою правильності нарахування амортизації на нематеріальні активи;
 - проведеним аналізу ефективності використання нематеріальних активів на підприємстві;
 - розробкою рекомендацій щодо підвищення ефективності управління нематеріальними активами та інше [1].

Виконання вище визначених завдань вимагають від аудитора комплексного дослідження інформаційної бази, а також спланованої та послідовної роботи з виконанням внутрішньої перевірки нематеріальних активів.

Метою ж проведення контролю ефективності нематеріальних активів є виявлення ступеню результативності їх використання, встановлення обсягів альтернативних доходів від їх використання, надання керівництву підприємства інформації про ефективність використання нематеріальних активів.

Об'єктом контролю ефективності являється економічна діяльність підприємства, що відображені в первинних документах, бухгалтерській звітності та облікових реєстрах.

До основних цілей контролю ефективності використання нематеріальних активів можна віднести:

- визначення раціональності використання нематеріальних активів через результативність діяльності підприємства;
- виявлення втрачених можливостей використання нематеріальних активів;
- визначення рівня ефективності реалізації контролю за використанням нематеріальних активів впродовж всього життєвого циклу підприємства [2].

Таким чином, запропоновані заходи щодо удосконалення обліково-аналітичного процесу внутрішнього контролю нематеріальних активів на засадах проведення їх внутрішнього аудиту та аудиту ефективності їх використання дозволять отримати висновки про ступінь результативності розпорядження нематеріальними активами на розглянутому підприємстві, підвищити ефективність управлінських рішень, економічність використання витрачених коштів та ресурсів та удосконалити обліково-аналітичний процес внутрішнього контролю підприємства.

Список літератури:

1. Сметанко О.В. Інформаційне забезпечення внутрішнього аудиту нематеріальних активів в акціонерних товариствах України / О.В. Сметанко // [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
2. http://science.crimea.edu/zapiski/djvu_econom/2011/econ_1_2011/365-369.pdf
3. Кантаєва О.В., Бабіч М.І. Контроль використання нематеріальних активів для прийняття управлінських рішень / О.В. Кантаєва, М.І. Бабіч // [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
4. http://www.nbuvg.gov.ua/portal/soc_gum/ptmbo/2011_3_1/19.pdf

Малік Р.Ю.

ДОЦІЛЬНІСТЬ ІНТЕГРАЦІЇ МАШИНОБУДІВНОГО ПІДПРИЄМСТВА В ТУРИСТСЬКО-РЕКРЕАЦІЙНИЙ КЛАСТЕР ОДЕСЬКОГО РЕГІОNU

Одеський національний політехнічний університет, Одеса

На сьогоднішній день машинобудування являється однією з найважливіших, потужних і перспективних галузей промисловості та відіграє важому роль в економічному розвитку України.

Проте машинобудування все ще залишається серед галузей, які не досягли середнього показника конкурентоспроможності.

Інтеграція машинобудівних підприємств в туристсько-рекреаційний кластер регіону – одна з найважливіших тенденцій розвитку організації та управління у ХХІ столітті.